Celldömölk, 1937 december 25., szombat. **Ára 16 fillér.** XL. évfolyam, 52. szám.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi utca 12. Telefonszám: 55.

Felelős szerkesztő: **NAGY IMRE**

Előfizetési árak: 1 évre 5, ¼ évre 2·50, ¼ évre 1·25 P. Megjelenik minden szombaton.

Olvasóinkhoz!

Amindőn a közel egy éve megújult CELLDÖMÖLKI HÍRLAP első karácsonyi számát lelesszük olvasóink asztalára, a legelső sorok, amelyek elhagyják tollunkat, — magyar testvéri szeretettel kívánunk BOLDOG, MAGYAR KARÁCSONYT minden magyar testvérünknek.

BOLDOG, MAGYAR KARÁCSONYT! Ez a kívánság felöleli magyar nemzeti és egyéni életünk minden részét, s ennek eljövetele igazabb és jobb magyar életet jelent minden magyar testvérünk részére!

De vajjon lehet-e, tudunk-e mi magyarok igazán boldog, magyar karácsonyi ünnepelni? Lehet-e ünnepelnünk e gyászos magyar életben nekünk magyaroknak, s ha lehet, milyen lélekkel és gondolatokkal?

Lehet-e ünnepelni a magyar nemzeti gondolat üttörőinek, követőinek, akik Jézus Krisztus evangéliuma, parancsoló szeretete alapján dúlnak, fajulukért, a magyar nemzet jövőjéért folytatott harcukban?

Ezekre a kérdésekre kívánunk választ adni olvasóinknak kiváló magyar írók, közéleti férfiak tollából származó karácsonyi cikkeinkkel, s dúlnak kívánjuk bizonyítani, hogy a magyar nemzeti megújhodásért folytatott harcuk nem hevíti jelenség, de áthatotta az már egész magyar életünket!

A kicsinyhitűek, az erőtlenek meríthetnek erőt maguknak ezekből a magyar, keresztényi lélekkel megírt cikkekből, — a már harcos magyar életet élők megnyugvást és küzdelmes életükben hitet arra, hogy amiként Jézus Krisztus eljövetele jelentette a bűnös emberiségnek a megváltást, akként jelenti a sokat szenvedett, árva magyar nemzet számára a megváltást, az új erős nemzeti életet A NEMZETI FAJVÉDŐ GONDOLAT DIADALA, — amelynek szilárd fundamentuma a mi Megváltónk evangéliuma!

SZERKESZTŐSÉG.

Uj világ születik

Irta: **Hubay Kálmán**

Hubay Kálmán a Függetlenségnek, majd az Esti Ujságnak volt főszerkesztője. Az ő érdeme, hogy e két kitűnően szerkesztett lap megtisztességével gálást betetett vetni a baloldali liberális sajtó tárhódításának. Jelenleg éppen egy pénzcsoport vas alatt van, mely egy teljesen független nacionalista napilapot bocsátana Hubay Kálmán rendelkezésére.

Kondult az Eszme szent harangja s hirdette, hogy nyilt a világon új út, új igazság és új élet. Szegény, ügyefogyott, hívő emberek, pásztorok, halászok, álmodozók és rajongók vették vágyó szemüket a jászol felé, amelyben világra jött a Gyermek, hogy *via, veritas et vita* legyen mindenek számára. S fiatal farizeusok és kövér írástudók, rókaképű vámszedők és vérszopó uzsorások, sunyi pénzváltók és árusok, Pénz-Isten rabszolgái riadtan és gúnyosan néztek, mint árad szét az emberekben új hit, új erő, új vágy és új szeretet. A régi rend receg-ropog:

kiáltsd felszentül az utca torkán
a szivekből egy nótás orkán,
mely lelket hajt az ég felé...
Ott lépked a jövő elé
egy szent tömeg az utca-kockán.

...Fent a papok s írástudók
nézik a sok földönfutót
s míg Óbort tölt a friss cseléd,
egyik kiköp az ablakon
s azt mondja: piszkos csőcselék...

Óh, mert mindig gúny, gyalázat és vesző jutott azoknak, akik elsőként mertek hinni új Eszmékben és új Igazságokban. Mindig voltak vámosok és pénzváltók, mindig voltak írástudók és farizeusok, akik értetlenül és ellenségesen nézték a világ nagy és szent csodáit, akik önmagukat tartották az emberiség és a történelem választottjainak, akik azt hitték, hogy örőm és boldogság csak nekik jutott örökbérletül a sorától s akik mindenkor kótyagos és piszkos csőcselékének rágalmazták azokat, akik el mertek indulni új utakon új és mégis örök igazságok felé. Akik egykor megtagadták és felfeszitették az Isteni Gyermeket, akik csőcselléknek gúnyolták a földmüvesek és halászok szent, apostoli seregét, azok most magát az Ur Jézust s a betlehemi gyermekben testet öltött szociális szeretetet akarják megtagadni s elzárni tőlünk. Tőlünk, a fiatal Magyarország fiatal építőitől, akik a felismert új igazságok fanatikus hitével menetelünk a régi béklyóitól felszabadult ember szociálisabb, igazibb, magyarabb, emberibb és keresztényibb jövője felé. Friss cselédek megint óbort töltenek a régi kupákba az írástudók lakomáján. Megint dőzsöl a tánc a farizeusok palotáiban s megint kiköp az ablakon a fiatal pénzváltó a szent tömegek hívő seregére. De a nagy és örök karácsonyi várakozásban már erre, mifelénk is forrósodnak a hitek, mozdulnak a vágyak, valami nagy, legyőzhetetlen fanatizmus szorítja vasmarokkal a lelkeket és löki, taszítja, hajtja őket egy fényes csillag felé, amely, miként a betlehemi éjszakán, fényes tűzzel ragyog az ősmagyar [illegible] firmamentumán. Még nem látják a vakok és süket-nem akarják látni, hiszi sokan sem, akiknek a szeme nem bírja a fényt és lelke nem bírja el az igazságot. De már hirdetik az Eszme születését az új Keresztelő Jánosok s az ige már ott kopogtat a nádfedelén, nyomott kis kunyhók tenyérnyi ablakain. Mert csodálatos az, hogy elsőül mindig a kisemberek, az elesettek, a megtörtött és ügyefogyottak tartják szép és tiszta arcukat a Világosság felé. Ők érzik meg csodálatos ösztönnel, hogy elmúlt a

tak a régi utak, bedugultak a régi medrek és új ágyat kell szántani a történelem nagy folyama számára.

Új világot várunk, új élet és új világ születését. Benne új magyarságot és új, mert igazán keresztényi, igazán krisztusi szeretetet. Új nacionalizmust és új szocializmust. Hívő gyermekként sorakozunk az évezredes magyar karácsonyfa alatt. Várjuk az angyal csengetyűjét, hogy feltáruljanak előttünk a magyar jövő kapui és csillogó pompában, Jézus Krisztus dicsőségében ott álljon előttünk a szent magyar karácsonyfa az isteni Gyermek ajándékaival. Hogy ez a csetlő-botló, elesett, Messiást váró magyar nép, zsellérek és halászok, földművesek és munkás-magyarok, a magyar élet porszemei és a magyar történelem örök pillérei megpihenhessenek végre az igazi szociális szeretetben, melynek jövetelét olyan fanatikus hittel és olyan tiszta szándékokkal — Isten tudja, már mióta várják...

Megmérettél és híjjával találtattál...

Irta: **Dr. Matolcsy Mátyás**, országgyűlési képviselő.

Matolcsy Mátyás dr. országgyűlési képviselő a fiatal politikus-generáció egyik legszakszerűbb tagja. Nagy feltűnést keltett, amikor pár éve egy nyári szünetben végigjárta az Alföldet, hogy személyes tapasztalatok alapján győződjön meg az alföldi parasztság helyzetéről. Matolcsy különösen a nemzeti jövedelem megoszlásának és a mezőgazdasági munkásság szociális viszonyainak, valamint a telepítés kérdésének egyik legjobb ismerője.

A homokórát nemsokára meg kell fordítanunk. Az elmuló ó-esztendő után jön az új-év. Tiz millió magyar kiván majd egymásnak „boldog újévet", új, szebb életet. Különös érzés fogja el az embert az év utolsó napjain. A karácsonyi ünnepek áhitatos melegségében, az új év felé, az új élet felé. Az Isteni Gondviselés csodálatos akarata rendezte úgy, hogy amikor tiz millió magyar szája készül majd boldog újévet mondani és kiván új életet kezdeni, kapja meg önrendelkezési jogát, évszázadok óta zárva tartott vágyai palotájának kulcsát: a titkos választójogot. Az évszázadok óta összerozsdásodott zárt kinyitni nem lesz könnyű, nagy erőfeszités kell majd hozzá s rettenetes csikorgással fog majd felpattanni a zár, feltéve, ha a kulcs elég erős lesz hozzá. Nem fog-e majd a kulcs tolla letörni, mert akkor az igazibb élet kapuja továbbra is zárva marad.

Mielőtt az újév ránk köszönt és a magyar élet elérkezik nagy határkövéhez, vessük mérlegre eddigi életünk, megfelelő-e gondolkodásunk, egész életberendezkedésünk, mérjük le, mennyit tettünk a magyarság jövőjéért?

A francia forradalom lángja elhamvasztotta a rendi állam elavult kötöttségét s új életforma született a szabadság, egyenlőség, testvériség magasztos gondolatából. Az államélet új pillérei a törvényhozás, végrehajtás és biráskodás lettek. A törvényhozás, a nemzeti akarat végrehajtása, másszóval a közigazgatás és a biráskodás harmonikus egyensúlya biztositotta a mult században a népek, nemzetek nagyszerű fejlődését. De a XX. században kezdődtek a bajok. A szédületes méretű technikai haladás az egész életet átalakitotta. Az állam feladatai is megváltoztak, különösen a világháborúban és azóta. A közületi ténykedés sok kényszerítő körülmény folytán — közművek, fokozott fegyverkezés, a szociálpolitikai szempontok stb. — gazdasági irányban tolódott el s oda vezetett, hogy jelenleg a nyugateurópai országokban, de nálunk is a nemzeti jövedelem 30—40 százaléka a közületi gépezet zsilipein áramlik át. A törvényhozás, közigazg[redacted] sulya felborult, a XX. század technikailag magasra fejlett élete, a repülő, a rádió, halálsugár világa nem fér többé bele a mult század államvezetés-formájába. Az állami ténykedés, a közigazgatás feladatai olyan nagy méretűek és sokfélék lettek, hogy annak helyes ellátása a régi elvek alapján nem lehetséges többé, mert az a lüktető életet fékezi és megbénitja. Az óriásivá nőtt közigazgatás ráfeküdt a életre, a törvényhozásra, mindenre és szembekerült az élettel. Nem az történik, amit az élet megkiván, hanem amit a közigazgatás óriási aparátusa megcsinál. Ez vezetett a nagy átalakuláshoz Németországban, Olaszországban, Amerikában, Angliában, minden egyes esetben az illető nép lelkületének megfelelő formákban. Egyszóval nem fér bele a XX. század élete a XIX. századbeli keretekbe. A törvényhozás, közigazgatás megbillent egyensúlyát helyre kell állitani és a törvényhozásban a nemzeti akaratnak kell kifejezésre jutni, a közigazgatásnak pedig azt az élet követelményei szerint nem lomhán, hanem frissen kell teljesiteni, mindent alárendelve a nemzet magasabb egyetemes érdekeinek. A mult században a kasztokra osztott feudális világ kötöttségéből az egyén szabadsága, szabad érvényesülése bontakozott ki. S amikor az egyén a tőkével, a technikai vivmányokkal a feudális előjogok helyett anyagi és ezen keresztül hatalmi előjogokhoz jutott mások, a nemzet rovására, jelentkezik a revizió szüksége: hogy minden a közösség, a nemzet, a faj érdekébe állittassék át. Hogy egyik helyen katonai szellemben, másutt az érdekcsoportok korporációjával, a harmadik helyen demokratikus formák között, az csak az illető nemzetek karakterétől függ. A nagy átalakulás tart és terjed, mert a XX. század élete nem fér bele a XIX. századbeli keretekbe.

Mi van Magyarországon? Mérleget kell készitenünk a nagy zárlat alkalmával, amikor egy nagy változás előtt állunk, amikor az ország vezetésében a nemzet őszinte akarata is érvényesülni fog. Magyarországon a helyzet még súlyosabb, mint a nyugati országokban, mert a rendi államberendezkedés 1848-ban csak külső formáiban szűnt meg, mint a szurkos hordóról ha lefejtik a dongát, ott marad a megdermedt szurok, legfeljebb itt-ott tört ki belőle néhány kagylónyi darab. Már a háború előtt tragikusan nyilvánult meg, hogy a XX. század élete nem fért bele a mult század feudális kötöttséggel átszőtt kereteibe. Egy és fél millió ember maradt ki a magyar élet kereteiből és keresett új hazát menve idegenbe, tengerentúl. A feudális élet szűk és elviselhetetlen kereteiből törték le az összeomláskor a történelmi Magyarország kétharmadát. És mi történt azóta? Mi van a törvényhozás, közigazgatás és biráskodás nagy államfunkciókkal?

A törvényhozás a magyar élet apró, kicsiny sebeinek gyógyitgatásával foglalkozik, de a súlyos problémákat [illegible] kitérni a közvélemény kényszeritő ereje elől, akkor mindeddig csak olyan megoldást adott, amely kevesek érdekeinek lényeges sérelme nélkül a status-quot biztositotta és a magyar élet számára, a magyar tömegek számára vajmi keveset és hasznosat adott. Gondoljunk csak az 1920. évi földreformtörvényre, vagy az 1936. évi telepitési és hitbizományi törvényekre. Az elsőt az a szempont vezette, hogy miként lehet minél kevesebb nagybirtok mozgósitásával a háború után Európa-szerte elemi erővel jelentkező földreformot, a „megoldott problémák" tarházába tenni. A mult évi telepitési törvény és hitbizományi törvény pedig a jelen helyzetnek legalább 40—50 évre szóló biztositását iktatta törvénybe kb. 200—300.000 holdnyi terület felhasználása ellenében. Az egyéb törvényjavaslatok a magyar élet súlyos problémáinak nevetségesen keskeny szektorát ölelik fel. Ügyvédi rendtartásról, Mezőgazdasági Kamarai reformról stb., stb. szóló törvények, vagy akár a tűzharcos javaslat, üres tartalmatlan törvények s nem igen szolgálnak más célt, mint azt, hogy a törvényhozást foglalkoztassák, nehogy állandóan zárva legyenek a parlament kapui. Gondoljuk őszintén végig, bekövetkezett volna-e a magyar élet menetében különleges változás, ha ezek a törvények nem hozattak volna? Elhárították ezek a törvények katasztrófákat és új, egészséges fejlődés irányába lendítették-e a nemzetet?

Sajnos rendezetlen maradt a földkérdés, megoldatlan az igazságtalan és antiszociális közteherviselés, a szociális kérdések, a részvénytársaságok megrendszabályozása stb., stb. Egyszóval a magyar törvényhozás nem tudta az egyéni érdekeket a nemzet egyetemes érdekeinek alárendelni.

A közigazgatás mérlege sem sokkal jobb. A magyar közigazgatás rettenetesen bürokratizálódott. Mindenki tapasztalásból tudja, hogy hányszor kerülnek egyszerű ügyek a megyék és a minisztériumok bürokratikus útvesztőibe. Intézkedések nem követik az élet követelményeit, késnek, mert senki nem meri vállalni a felelősséget, minek folytán a hatáskör az alsó szervekben csaknem nullára zsugorodik s minden apró ügy megjárja a legfelső fórumot, közben lefékezi az élet ütemét, megöli a fejlődést. Sokkal áldásosabb az élet szempontjából egy 70—80 százalékig jó intézkedés, ami idejében jön, mint egy tökéletes rendelkezés elkésve, amikor az már semmit nem ér. A közigazgatás másik nagy hibája, hogy változatlanul a régi jogi szemlélet alapján áll, akkor, amikor a közület problémái, feladatai a szédületes technikai fejlődés miatt erősen műszaki és gazdasági irányba tolódtak el. A közigazgatas jogászi alapozottságára mérnöki felépitésnek kellene kerülni. A közigazgatást az angol-szász felfogás épp olyan feladatnak tekinti, mint a gyárüzem, vagy vállalat vezetését és tőle épp úgy megkivánja, hogy gyors, olcsó és jó legyen, mint ahogy a magánvállalkozás sikeres vezetésének ezek elengedhetetetlen kellékei. A magyar közigazgatásban ez a szempont nem érvényesül, itt inkább a családi érdekek s főleg a feudális szövődmény teszi merevvé, sokhelyen mozdulatlanná az adminisztrációt.

A biráskodás, a harmadik nagy államfunkció pártatlan, független és a törvények alapján kifogástalanul dolgozik. Itt azonban a tartalomban van a hiba. Olyan jogrendszerben élünk még ma is, amely pl. vas szigorral sujt le arra, aki szükségtől hajtva a máséhoz nyul, hogy éhező gyermekein segitsen a ugyanakkor futni hagyja, aki száz ezrekkel és milliókkal kárositja meg az egész nemzetet a gazdasági erőforrások helytelen kihasználásával.

De mindez nem véletlen. A magyar élet elmélyült sebei a közéleti erkölcs katasztrófális alábanyatlásából fakadnak fel. A közéletből hiányzik a tartalom: a nagy gondolatok, jelentős tettek és az önzetlenség.

Ha a nagy fordulópont előtt mérlegre vetjük életünk, töredelmes lélekkel meghajolva hallanunk kell az itéletet: megmérettél és hijjával találtattál...

De közeledik az óra, az újjászületés, amikor új élet indul a magyar földön!

A béke és a harc

Irta: Rajniss Ferenc orsz. gyül. képviselő

Rajniss Ferenc országgyülési képviselő, az Uj Magyarság főmunkatársa a jobboldali publicisztika békeszóllama. Az egész ország nemzeti társadalma ismeri és olvassa remekbeszabott vezércikkeit, parlamenti felszólalásai, valamint budapesti és vidéki nacionalista egyesületek nagygyülésein elmondott beszédei komoly felkészültségét és nagytehetségét, született szónoknak mutatják. Az ifju magyar nacionalizmusnak kétségkivül egyik legnagyobb értéke ő.

Nincs keresztény ember a földön, aki karácsony hetében ne álmodna megtisztult szivvel a békeességről, a nyugalomról, a két évezredes keresztény erkölcs zavartalan és végleges uralmának szelid bekövetkezéséről. Az a csodálatos misztérium, amely a gyermeki évek emlékeivel, s zúgó harangszóval a templomi jászol felé húz bennünket, az a tisztaság, szépség és jóság, amely az Eszme születéséből ragyog felénk, az a sok évszázados küzdelem, amely az emberiség javát Krisztus országának szolgálatába állította, mind együttesen, az észnek és szivnek megszentelt közösségében rajzik fel a lelkünkből a karácsonyi ünnepeken, s azt érezzük ellenállhatatlanul, hogy minden földi bilincs lehullana rólunk s megszünne a pártoskodás, a civódás, a nyomor, a rosszindulat, megszünne a nemzetközi és a társadalmi igazságtalanság, a nagyravágyás és a nagyképüség, ha szivünkben fülebarátti názatossággal, betlehemi jászolt építenénk a szeretetnek... Ezt érezzük mélyen és igazán Karácsony szent estéjén.

De ha körülnézünk a világban, keserü, hideg józansággal állapithatjuk meg, hogy az országok, birodalmak és az emberek elérhetetlennek látszó távolságokban élnek a krisztusi szeretet világától: Áll a harc, zúgnak az ütközetek, tüzeső hull a technika csodás magaslataiból az ártatlan emberekre, milliók szenvednek éhhalált, tüldöztetést s irgalmatlan parancsok, gazdasági krizisek, fölösleges kinok gyötrik az emberiséget mindenfelé.

Oroszországban 100 millió paraszt éhezik s a legkegyetlenebb terror tizedeli az ókort megszégyenitő brutalitással az embersorokat. Kinában milliós városokat ostromolnak, csecsemőket szaggat darabokra a bomba, óriás népek élet-halál harcától dübörög a föld és senkisem tudja, hogy milyen uj bonyodalmakat, szenvedéseket hoz a holnap. Spanyolországban a polgárháború nyitott sebéből ömlik a vér; futóárkok, fedezékek mélyén csillog az öldöklő fegyver, testvérek ugranak egymás torkának s még messze van nagyon az áldott béke napjának hajnalhasadása. Az arab népek titokzatos világában a közeli zendülés láza remeg. Palesztinában robbantanak, ölnek és akasztanak. A világ nagy tengereit hatalmas hadihajók, fegyveres uszó táborok szeldesik, a Földközi tengeren, a Csendes Óceánon farkasszemet néznek a hajóágyuk s kl tudja mikor, zuditanak golyót, tüzet, torpedót egymásra. És titkos ügynökök járják az egész világot, kommunista agitátorok, terrorista és fegyverokkal, béke országokat is, a III. Internacionálé hóhéral bujtogatják az indusokat, a négereket, a határokat és az európai nagy iparvárosok proletár népét...

Félőrült ijedelemmel fegyverkeznek a hatalmas országok. Sohasem gyártottak annyi fegyvert, gázt, páncélozott repülőgépet, lángvető aknát, tankot, kézigránátot, srapnelt és ágyut, mint napjainkban. Éjjel-nappal világitanak a kohók, ömlik a folyékony acél, készül a fegyver, dolgoznak a vegyi laboratoriumok, hogy az ember az Istentől adományozott ész végső kihasználásával, s az izmok teremtő munkájának teljes latbavetésével próbálja meg a tudományalapokon nyugvó emberirtást. A szegények kenyerét, a tudatlanok iskoláját, a betegek orvosságát, az elhagyatott falvak útjait, a kultúrházakat, az emberséges lakásokat nyeli el a nagyhatalmak fegyverkezése! A nagy és hatalmas országok *kényszerítik* a kis nemzeteket és államokat, saját kis életük védelmére, versenyt tartani a nagyokkal!

Európa földjét még mindig a békeszerződések bosszúvágya terméketlenitl. A győzők semmit sem engednek, a népszövetség tehetetlenül haligat, az igazságtalanság tovább mérgezi az államok viszonyát s az elkeseredés sok helyen a nyers erő imádatára buzditja a csalódott embereket. Hogyne buzditaná, amikor az ő számukra az égbekiáltó gazságokat is szentnek hirdetik a párisi és prágai bölcsek, de ugyanakkor meghajolnak a fegyveres ökölbékeszerződéseket felboritó hatalma és ütése előtt....

Megrémitő az európai helyzet. Tény immár az ököl uralma s jaj annak a népnek, amely sorsát, jövőjét, biztonságát s igazságos ügyének becsületes megoldását a saját felfokozott erején kivülálló tényezőkre bizza! „Magad uram, ha szolgád nincs." — mondja a régi közmondás, s a gyülöletnek, az elfojtott, de robbanásig feszült izgalmuknak beteg korában, csak ez a példabeszéd lehet a magyarság életének vezérelve.

Magad érezd uram, — te magyar nép — hogy a karácsonyi békét csak tenmagadban keresheted s szent céljaidat csak magad szolgálhatod. Nézz széjjel a nagy világban látó szemekkel s tudd meg, hogy a másfelé égő, lobogó lángok a te kis, csonka hazádra is átcsaphatnak, ha nem dolgozol a vészes idők élebe. Nincs nép a világon, amely hajlandó lenne drága, sürgető idejét a te megmentésedre pazarolni. Csak érdekszövetségeseid lehetnek, ha te magad, elég erős vagy ahhoz, hogy szövetségesnek válasszanak!

Magad érezd uram, — te magyar nép, — hogy az erő csak benned van. Nem a dúsgazdagok kis rétegében, hanem a *kisemberek milliőinak boldogulásában*. És értsd meg magyar nép, hogy ezt az igazságot nem elég hangoztatni, ezért, ennek győzelméért áldozni, dolgozni, tanulni és cselekedni kell! Egy erős, magabizó, önvédelemre érett Magyarországot csak azok épithetnek fel, akik harcot vállalnak a tunyaság, reakció, a jóllakott gög és az éhes damagógia ellen. Sem a drágabundás vének, sem a mezitlábas fiatalok nem alkalmasak az ország vezető szolgálatára. Sem a liberális tőkések, sem a vörösszászlós szocialdemokraták nem diktálhatnak irányt a magyarságnak. Sem a százezerholdas nagyurak, sem a tudatlan földosztók nem kerekedhetnek a józan igazság és a szükséges reformpolitika fölé. Sem egy, sem több királyjelölt érdekében nincs joga senkinek egy nem aktuális és végtelenül sú[illegible] belső békéjét veszélyeztetni! Senkinek sincs joga a keresztény és magyar táboron belül a maga csalhatatlanságát hirdetni, embertársait lebecsülni, ragalmazni s keresztény és magyar mivoltában megtámadni. Destruktiv, felbujtó az, aki a mai időkben, begyulladt, ijedt képzeletével forradalmak és diktaturák közeledését jósolgatja, csak azért, hogy tehetetlenségét leplezze s az igazság erejétől veszélyeztetett előjogait és monopoliumait a reformoktól, a törvényes haladás követelményeitől is megvédhesse!

Mert változni kell nagyon sok mindennek ebben az országban. Egészséges, haladó szociálpolitikára, a széles néprétegek sürgős megsegitésére, földnélküli magyarok telepitésére, becsületes bérre, napszámra, egyszerübb közigazgatási rendszerre, nagy pénzügyi hatalmasságok megregulázására, egy igazságosabb, arányosabb, kedveltebb uj életformára van szükség ebben az országban. És férfiak szükségesek, akik bajaikat, vágyaikat és érzelmeiket nemcsak négyszemközt harsogják el, hanem azt, amit gondolnak, becsülettel, nyiltan is megvallják, az egész ország szine előtt! Nyilt frontokra van szükség, nem pletykaterjesztő, politikai vénasszonyságra. A vak forradalom és semmittevő reakció között ezer lehetséges útja van a haladásnak s nem topoghatunk állandóan egy helyben csak azért, mert az idegyenge emberek állandóan a felfordulástól félnek.

„Önámitás vezet a mohácsi vészre." — mondotta a nagy Széchenyi. Ne ámitsuk magunkat hiu ábrándokkal, nézzünk szembe keményen a rideg valósággal s lépjünk rá bátran a magyar nép határozott, céltudatos megerősítésének útjára. Ne beszéljünk, ne szónokoljuk el a rendelkezésre álló időt, hogy a vihar készületlenül ne találjon bennünket. Harcolni, küzdeni kell, nyiltan és bátran a magyar külpolitika s belső szociális életünk megjavitásáért, mert Isten elrendelése, hogy magyarok vagyunk e vérünk parancsa, hogy életünket elpusztitani ne engedjük. Küzdjünk erősen, tisztességes fegyverekkel az uj világért, mert minél jobban és hűségesebben kitartunk meggondolt céljaink mellett, annál gyorsabban érjük el a feltámadás és a békesség várva-várt korszakát!

Betlehemi csillag

Irta: Vályi Nagy Géza

Vályi Nagy Géza m. kir. őrnagy, a kiváló katona-költő a magyar lira nagy értéke, akit irodalmi érdemeinek jutalmául a Petőfi-társaság tagjai közé választott. Nemrég megjelent Kócsag cimü verskötetéből vettük a Szerző engedélyével ezt az értékes és hangulatos karácsonyi költeményt.

Betlehemi csillag:
Napkelet csodája, —
Boldog, aki már kereste,
Boldog, aki várta!

Betlehemi csillag!
Jósjel — büszke zászló,
Borulaton, vak homályon
Fénylőn átsugárzó!

Betlehemi csillag:
Örök, égi fáklya,
Szent örömöt, megváltást hoz, —
Minden hivő áldja!

Betlehemi csillag:
Hit világossága, —
Dús király és kósza pásztor
Egyformán csodálja!

Betlehemi csillag:
Útjelző tündöklés,
Sugarát — nem palotára,
Kis jászolra szórja!

Betlehemi csillag:
Uj élet forrása, —
Míg világ lesz — s ég tündöklik,
Ki nem alszik lángja!

Betlehemi csillag:
Milliók reménye,
Nézünk, nézünk s imás ajkkal
Mondjuk: béke, béke!

Elsikkadt hadtestek

Irta: **Szeder János** országgyülési képviselő

Szeder János országgyülési képviselő, a MOVE országos alelnöke. Mint ilyen, egyik irányitója annak az országos társadalmi megmozdulásnak, amely eredeti az ellenforradalmi időkből vesszi s amely sportegyesületeken, cellővészakosztályokon, de egyéb társadalmi forrásokon keresztül is mindenkor az eljövendő nemzeti Magyarország komoly munkása.

A napokban Juller Ferenc nyug. ezredes, a neves katonai iró, az „Árpád körben tartott előadásában a háborúvesztés egyik súlyos indokaként állapította meg, hogy a világháborúba való induláskor hiányzott három magyar hadtest, amelyet felállitani nem tudtunk.

Nem három magyar hadtest, ki tudja, hány hadsereg veszett el akkor, a népünknek sorsáért felelősek léha szétházása miatt, amikor végiggázolt ezen az elhagyott országon s annak lakosságán a vérgőzös tatár; amikor a sivár rabezolgaságban tartott s emiatt fellázadt magyar jobbágyság ellen 1437-ben irtóhadjáratot indítottak s helyükbe moldvai oláhokat, balkáni szerbeket s bukovinai ruthéneket telepitettek; amikor az elviselhetetlen terhek s baromi bánásmód miatt fellázadt fajmagyar jobbágyból 1514-ben, Mohács szentbertalan-éjszakáján, hetvenezret mészároltak le; amikor a magyar széthúzás mohácsi csatavesztése nyomán közel százezer magyart hurcolt el rabszijjon a török.

Minek folytatni ezt a siratnivaló számonkérést? Történelmünk tele van a magyar jövendőből mindörökre elsikkadt magyar hadseregekkel, hogy ne beszéljünk azokról, amelyek a liberalizmus évtizedeiben szorultak ki innen a világ minden tájékára, milliós számban Amerikába.

Mai elesettségünkben mégis melyik tisztességes ember merné megátkozni mi magyar multunkat, magyar elődinket?

Hiszen ez a mult a leghősibb, legfényesebb történelem. Hiszen ezek az annyit vétkezett, széthúzásban és léhaságban, enfajtája szeretetlenségében annyiszor bünösnek talált tatott egykori magyar elődök pánlatinizmus, pántatárizmus, pánszlávizmus, pángermanizmus óriási emberrohamai dacára is itt, Európa viharsarkán, a Kárpátok medencéjében ezer esztendőn át mégiscsak megtartották nekünk ezt a szép hazát.

Most mi voltunk azok, akik elveszitettük!

Jaj az egyhelyben topogóknak, a mult hibáin tétlenül s kárhoztatóan kérődzőknek. De áldott mindaz, aki a magyar becsületre emlékeztet minket, aki a hon- visszaszerzés minden széthúzást és léhaságot keményen félreszorító, önzést lebiró, tetterőt elhivó áldozatos magyar életre késztet, nevel és képesit bennünket.

„A mult elesett hatalmunkból, de a jövőnek urai vagyunk". Urai csak akkor, ha új és minél több magyar hadtestet lépítenünk be a magyar jövőbe. Ha áldozatok árán is képesek vagyunk szolgálni azt az igazságot, hogy népünk sorsa és jövője nem azokon a millikon fordul meg, amelyet kevesek birnak vagy összeharcsolnak, hanem azokon *a néppilliókon, amelyek a magyarság széles és örök fundamentumát alkotják* s amelyek eljövendő magyar hadseregek páratlan katonaanyagát adják.

Ehhez az kell, hogy érthetetlen emlékké fakuljon az „egyke", hogy aránylag kevesek jóléte helyére széles néptömegek mainál emberibb, magasabb életszinvonala lépjen, hogy ne szájról üresen elhangzó frázis legyen a magyar testvériség, hogy új, mainál szociálisabb életszemlélet töltse el a szellemi, politikai, vagyoni hatalmon lévőket, eme sorsunkért s magyar jövendőnkért elsősorban felelős envéreinket. Örömmel látom, mint a magyar közélet útján husz esztendeje a jobboldali világszemlélet jegyében dolgozó, hogy mind több és több a követeltem szellemiséggel eltöltött hivatott, vezető. Legyen hát még számosabb az önzetlen, áldozatos lelkü, népéért élő és dolgozó vezetőt megértéssel, bizalommal és hűséggel követők száma is!

Szent Karácsony estjén a Megváltószeretet éltető ereje a magyar sorsközösség s a magyar szolidaritás jegyében fűzzön hát végre szegényt és gazdagot idebent egyaránt, új és hatalmas magyar hadseregek megteremtésére, ősi szép országunk visszaszerzésére.

Rövid seregszemle 1937 Karácsonyán

Irta: **Török Géza**

Török Géza a pestújhelyi R-lapok szerkesztője, a nemzeti sajtó tevékeny munkása, aki mindenben hiven teljesiti hivatásszerű kötelességét: feldúzni Pestvidéknek szociáldemokráciától és liberális lagymatagságtól behálózott népét és megnyerni a magyar nemzeti és szociális gondolatnak.

Az ellenállhatatlan erővel feltörekvő magyar szélsőjobboldal mai seregszemléjén nincs szükség az eddig megtett út vizsgálgatására, nincs szükség abból erőt, bizodalmat és kitartást meriteni, mert a mostani idők új magyar szabadságharcosainak ihletett lendülete és lelkes szivössága az ellenforradalmi idők elvetélt konjunktúrájának minden tanulságát magában foglalja.

A ma „szélsőjobboldal" elnevezés alatt menetelő seregek nem az üres antiszemitizmus jelszavaival harcolnak, de tudatos meggyőződéssé vált, hogy a magyar testvéri gondolat és közösségi érzés testtéválása nélkül nincs magyar élet, nincs magyar jövő és nincs magyar boldogság.

Országos közhangulattá nőtt a hihetetlen erőfeszitéssel, ezernyi akadállyal és százarcú ellenséggel küzködő szélsőjobboldali agitáció és szervezkedés eredménye. Ebben a harcban minden jószándékú magyar megtalálja a maga munkafeladatát, tevékenységi lehetőségét, akár társadalmi, akár politikai, vagy szociális, kulturális, akár tudományos téren is érzett magában hivatást, hogy részt vegyen a közösségért való áldozatos munkálkodásban.

A magyar paraszt, a magyar munkás, a magyar intellektuel az őszintén átérzett egymásrautaltság ösztönével keresi egymás kezét. Ezt a 48-as idők óta a gyakorlatban soha sem lehetett tapasztalni és a mai szélsőjobboldal mérhetetlen nagy előnye.

Az új országépítés megszámlálhatatlan sok teendője és feladata fokozott kötelezettséget ró mindenkire. A maréknyi magyarság minden egyes tagja kevés lenne ahhoz, hogy eredményes, tökéletes, maradandó és mielőbbi átalakulást teremtsen.

És mégis! — mit látunk?

Párszáz álmodozó, merni akaró magyar nekifeszült izmokkal, a meg-

Összes üzletfeleinek

boldog karácsonyi

ünnepeket kivánt a

TURUL-NYOMDA

szállottság szent hitével turja a sokszor közhelyé értéktelenített magyar ugart; hivatásuk tudata hatja át őket, apostoli áhitatossággal hiszik a maguk elrendeltetettségét, nem törődnek a gúny, a rágalmak és a támadások özönével: csak a jövőbe meredő szemmel nézik a viszszalevő útat, a mindig közelebb kerülő célt, nem is nézik az önkéntesen vállalt teendők gigászi nagyságát és — mennek a maguk útján — előre!

Ez a konok, következetes és céltudatos megetelés teszi őket a magyarság hérosaivá, új korok apostolaivá, a holnapok hőseivé.

Ez a lemondó ideálizmus, ez a legendássá vált önfeláldozás és becsületes áldozatvállalás a magyar politikában az újszerüség roppant erejével hat. Az alárendelési készség, az önfegyelmezett harcisság és az öntudatos akarni merés az azelőtt soha sem hitt siker zálogát jelenti.

A kortes célokra felhasznált paraszt, a falhoz állitottsághoz szoktatott munkás és a szervilizmusban feinőtt középosztály a hitetlenség révületével eszmél fel az új idő szokatlan és ismeretlen hangjára.

A sokszor becsapott, kihasznált és kisemmizett társadalmi rétegek sok millióit a politikának ezen uj szellemétől idegenkedve bár, de napról-napra jobban engednek fel a hüvös tartózkodásukból, a még romlatlanul maradt felkükkel érzik meg a sikoltó riadók harsogásának őszinteségét, tisztaságát és bátor szivekből sugárzó melegét.

Nemzeti elesettségünk, szociális dezoláltságunk és állami kicsinységünk mellett is mindjobban érzi mindenki, hogy nekünk nem *ez* a történelmi misszionk, mi nem lehetünk egy megcsúfolt, lealázott és hitétől megfosztott nemzet, hogy mi a multunk minden tanúsága szerint is méltók és jogosan illetékesek vagyunk számarányunkon túl is hegemóniát gyakorolni a Dunamedencében.

Ma már mindenki érzi és tudja, hogy csak a belső revizió után beszélhetünk integritásról. A belső revizió útja azonban semmivel sem könnyebb, mint az integritás visszaszerzése. Szük határainkon belül is a mai rendszernek minden haszonélvezője görcsösen ragaszkodik a maga jogosulatlan előnyéhez és ennek védelmében nem ismernek lehetetlenséget.

Ma már bátrabb hangon beszélhetünk a magunkba fojtott érzéseinkről, nemzeti és népi aspirációinkról. Ma már nem hangzik sértően és gúnyosan a „szélsőséges" epiteton. Ma már szalonképes dolog a komolyan hitt szociális kérdésekről beszélni. Ma már elfogadott tényező a fajvédelmi gondolat. Ma már nem lealázó embert látni és testvért érezni a nincsteleu magyarban. Ma már a harcos és megalkuvásra nem kapható jobboldai a közeljövő állami berendezkedésének hatalomképes várományosa.

Ez teszi 1937. karácsonyát szebbé! nagyobbá és igazabbá a többinél.

Boldog magyar Karácsonyt!

Irta: **Dr. Bánkuthy László**

Dr. Bánkuthy László MOVE [illegible] titkára, aki [illegible] nemcsak a MOVE-ban, de a Tarsolyszövetség keretében is A nemzeti [illegible] [illegible] szervezi, szervezi [illegible] ja és országot. Az ő szervezete [illegible] propagandistákat [illegible] ország, [illegible] az ő [illegible] Magyarországon új, nemzeti [illegible] van kialakulóban.

Közelegnek a karácsonyi ünnepek. Az üzletek neonfényben úszó kirakatai dúsan díszes köntösben pompáznak. Bent nagy a forgalom, mert hiszen Karácsonyra mindenki, aki csak teheti, kedveskedni akar szeretteinek.

Előkerülnek a félrerakott cigaretta- és szelencés, a háztartások megtakarított filléreit és megkezdődik a nagy fejtörés, mit is lehetne a rendelkezésre álló kevés pénzen szépet és jót venni, ami örömet jelentene a megajándékozott számára.

Az utcákon sétálva, ha megállunk egy-egy fényes üzlet kirakata előtt, akkor a szülők nézegetik a nagyoknak is tetsző játékszereket, látjuk a gondterhelt arcok mily világosan beszélnek. Istenem, dehogy is telik játékra nekünk. Tovább mennek, megállnak egy második, egy harmadik kirakat előtt és számtalanszor állapítják meg szomorúan, sajnos, amit adni szeretnének szívből, igazán, ahhoz kevés a pénz. A karácsonyi ünnep örömében így vegyül milliók számára az ürröm.

Nézzünk most egy másik képet. A szociális intézmények, jótékonysági egyesületek munkadélutánjain szorgos kezek készítik a jótékonycélú karácsonyi vásárok babáit, mackóit, bohócait, krémesréteseit, hogy ezek árából segítsék a nyomortanyák szegényeit, akik már egy éve a karácsonyi ünnepekre várnak.

Azután kiosztásra kerülnek a szeretetcsomagok. A rászorulók kapnak lisztet, zsírt, cukrot, esetleg meleg ruhát, cipőt s az ünnepekre minden szegény számára jut meleg étel, leves, hús, kenyér, sőt kalács is.

Közeleg a Karácsony-s mi igyekszünk örömet szerezni, adni, segíteni. De önkéntelenül is felmerül a kérdés, miért csak karácsonykor vagyunk emberek, érző szívű emberek?

Nem gondoljátok-e, hogy a karácsonyi adakozás nem tudja ellensúlyozni egy év embertársainkkal nem törődő hanyag, önző életét? Egy esztendő mulasztásait nem lehet jóvátenni egy-két napos jótékonykodással. Miért csak karácsonykor jut eszünkbe Krisztus, aki nemcsak születésével váltotta meg az emberiséget, de egész életében a szeretetnek élt, szere[illegible] akorolt s az élétét adta az emberiségért.

Nem gondoljátok-e, hogy aki csak karácsonykor törődik a nincstelen szegények sorsával és az év többi napjain szívtelenül megy el a segítségre szoruló embertársai mellett, az képmutató, farizeus, aki a maga 10 filléres adományát is fillérekben dobja be a templomi perselybe, hogy annak hangos zörgése minél feltűnőbben hirdesse az ő nagylelkűségét.

Nem gondolkoztatok-e azon, hogy a karácsonyi jó falatok ize mily hihetetlen keserűvé válik a koplalás napjai alatt a nincstelenek szájában?

Nem gondoljátok-e, hányszor kísért őket a gondolat: miért csak Karácsony napján lakhatnak igazán jól és lehetnek a szó igazi értelmében vett emberek.

Nem gondoljátok-e, hogy nem koldus nimiznekre, hanem az új szociális szellemre, friss levegőre, millók számára becsületes kenyérre van szükség ebben az országban.

Közelegnek a karácsonyi ünnepek, amikor mindanyian emberek, szerető, érzőszívű emberek akarunk lenni s én az ünnepek hangulatában hívom tetemre a magyar jövő, a magyar ifjúság érdekében a jövedelemhalmozókat s mindazokat, kiknek az ifjúságon segíteni módjukban áll.

Segítsenek az ifjúságon, engedjenek utat a sajnosk életlehetőségeket azoknak, akik kenyeret, családot óhajtanak szárt, hogy új dolgozó milliókat tudjanak adni a magyar hazának.

Jövedelemhalmozók! S ti mindannyian, akik csak segíthettek, ne csak karácsonykor legyetek emberek. Vigyétek magatokkal a hétköznapi életbe is, a szent este meleg hangulatát. Vigyétek szívet, kis szeretetet munkátokba s meglátjátok, csoda történik. Ti továbbra is jól és gondtalanul éltek. Ne féljetek, nem irigyli, nem sajnálja senki. A kenyérhez juttatott százezrek segítenek. Új vért, életet hoznak a magyar életbe s így talán megállhatjuk helyünket abban a kemény harcban, ami a fajtát és világok közelgő összecsapásában mireánk vár.

Karácsonyi szívet, karácsonyi gondolkodásu embereket a hétköznapi életbe is, ez a magyar szociális élet megvalósulásának a titka.

Aki azt hiszi, hogy a vagyongyűjtés az élet igazi öröme, az téved és hellyel[illegible] jen utakon jár. Az összegyűjtött földi kincs mind itt marad.

Tanuljunk meg adni, örömet szerezni, könnyeket letörölni. Akinek van, annak ott a mód, nekifelesleges jövedelmet jelentő áldozatából. Az így létrejövő új családokban született kis magyarok élete minden kincsnél nagyobb értéket jelent. Ennek akkor adjuk meg karácsonykor az igazi módját, ha mindenki, hogy az élet legnagyobb öröme másoknak örömet szerezni.

Valamikor régen, gyermekkorunkban, amikor egyszerű kis szobánkban az ajándékvárás izgalmától átfűtve, akkor még testvérkéimmel együtt a karácsonyfa alatt [illegible] a gyertyagyújtás, „Mennyből az [illegible] lékszem, sokszor fájt az, hogy nem kaphattam meg azt, amire vágyom.

Multak az évek, mikor nagyobb lettem, s nemcsak már néztem, de láttam is, visszaemlékszem egy másik karácsonyestémre. Az ajándék átadása után azt mondotta nekem jó anyám és apám: „Ne haragudj édes fiam, hogy mi csak ily csekélységet tudtunk adni."

Rájuk néztem és láttam, hogy a szent estén a karácsonyfa gyertyáinak barátságos meleg fénye, a csillagszórók [illegible] fényes volt, csillogott. A szeretet, gyémánt könnycseppjei ragyogtak, csillogtak jó szüleim szemében és rádöbbentem arra, hogy nekik fáj, hogy nem adhatjak azt, amit a jó anya és apa szíve, ha lehetne a föld minden kincsétől a csillagos égig adni szeretne gyermekének. S ekkor jöttem rá arra, hogy millió és millió szülő számára mily szomorúság Karácsony szent örömnapja.

E karácsony óta sohasem az fáj, hogy nem kapok, hanem az, hogy nem tudok adni.

A magyar ifjúvédelem 18-ik esztendejében, amikor a sorsát[illegible] from, keserűség szorítja össze torkomat, ököllé szorul a kezem, könnyes a szemem és fáj [illegible] rúdon, kínzóan fáj, hogy Mindek magyar testvéreim, akik kenyérre, segítségre szorultak, nem adhatok, a szívte. gémek, ilyenkor előttem, amikor szívbőlkívánságaimat csak boldog Karácsonyi ünnepeket kívánok.

Egy dolog vigasztal még. A mi kívánságunk becsületes, magyar jó, s mi a hétköznapokon is karácsonyi szívvel szeretünk minden magyar testvért, fanatikus meg nem alkuvással dolgozunk, harcolunk a magyar faj[illegible] uralmáért, a magyar millók boldogságát, megvalósítását jelentő Karácsony megszületéséért.

Békesség a jóakaratú embereknek!

Irta: **Bácsi Sándor**

Bácsi Sándor családönöldi evangelikus lelkészt nem kell lapunk olvasóinak előtt bemutatniuk. Az őszinte magyar lélekről, áthatott írásait már eddig is több alkalommal olvashattuk lapunk hasábjain. Erős szociális és nemzeti szellem nyilatkozik meg minden sorában, mo[illegible] dern magyar lelkipásztorhoz illően.

Karácsony a szeretet ünnepen ezért békesség ünnepe is, mert szeretet nélkül lehetséges békekötés, fegyverszünet, de békesség csak szeretetből születhetik.

A karácsonyi szeretet azonban nem az embereknek az égretörő szeretete, hanem az Istennek a földreszállt Szeretete. Mi nem tudunk igazán, Isten szeretete nélkül szeretni. Csak annyit ér a szeretetünk, amennyit Isten szeretetéből, kegyelméből magunkba szívunk és ezt a szeretetét az emberszeretet csókjával ráleheltük másokra. Az Isten: Szeretet s mibennünk csak annyi a világot fenntartó, örök szeretet, amennyire az élő, a testet öltött szeretetet: Jézus Krisztust szívünkbe zartuk!

A karácsonyi békesség sem a mi[illegible] tőlünk függött, vagy [illegible] kedőszakot békesség. Ez a békesség is csak az Istennek Békessége. Nekünk csak a Krisztusban van békességünk az Atya Istennel és Benne van békességünk az emberekkel. Én tehát békességben élhetek az emberekkel, ezt követelő, békességet mutathatok csendes természetem miatt, elfürhetek gyűlöletet és vérszívást, de Istennek karácsonyi békessége csak azokban a szívekben hajt ki és csak azokban a szívekben lesz testvéri, szociális erővé, akik éppen és kizárólag és egedül csak a mi Urunk- és Üdvözítőnkben, a Jézus Krisztusban megjelent békességet, az Istennek békességét kijelentéséhez, szeretetét elfogadják és az Istennek [illegible] zett békességnek a Megváltásnak, hitében élnek. A karácsonyi békesség csak a Krisztusban igazán [illegible] szól! A karácsony tehát Istennek szeretete a Krisztusban és Istennek Békessége [illegible]

Nem olyan hazug, habarcsal kevercélt humanista szeretet, amit az álliberálizmus és a nemzetközi szabadkőművesség akart mázolni a világ arculatára és a mázzal akarta eltüntetni magyarságunk ezer sebét és nemzeti, hazai életünk orvosláséri sikolló ezer fekélyét.

A kereszténység szeretetét és békességét, ennek tartalmát és életmegnyilvánulását nem a szabadkőmíves atheista páholyok, hanem Istennek kará-

csonyi üzenete: az Örömhir, az Evangélium határozza meg!

Éppen azért semmiközünk és megítéltetésünk nincs azokhoz való viszonyban, akik eddig soha jóakaratot nem mutattak magyar sorsunk és magyar fajuk iránt és ma: a gyávák és önzők vakmerőségének mozdulatával keresztény szeretetre mernek hivatkozni azért, mert számonkérik tőlük egy nemzetteten plocatermészettel elvégzett vércsapolásukat!

Békességet hirdetünk, de az Evangélium békességét, békességet a **jóakaratu embereknek** és ennyiben hirdetünk és nyújtunk békességet mindenféle népnek és nemzetségnek.

Megmondjuk szeretettel azoknak, akik szemünkbe saját fegyverünket: a békességet és szeretetet akarják sütni szégyenbélyegként, hogy vizsgáljátok meg magatokat és eddigi életeteket: mennyi szeretetet és békességet vetettetek el ezen a magyar földön! Ismerjétek be, hogy ti csak arattatok, csak osúrbe takartátok a mi élhetetlenségünk és bűneink folytán a mi földszeretetünk és emberszeretetünk gyümölcsét.

Mi bűnbánattal bevalljuk, hogy élhetetlenek voltunk és nem ismert magyar a magyar testvérére, mert a hamis szabadkőmives-biblia félrevezetett bennünket és mi becsülettel igérjük, hogy ma és mindenkoron békességet hirdetünk a történtek után is a ma jóakaratú embereinek . . . csak elő ezzel a jóakarattal! Idegen-fajú, gyárigazgatók, magyarul kerékbetört nyelvvel megnyilatkozó kartell-vezérek: három millió magyar sínylődik rongyokban . . . elő a jóakarattal! Nekünk már kifogynak az utolsó filléreink, mi mindig a magunkéból adunk, — elő a jóakarattal — adjatok abból, amit tőlünk, megszédített világnézetetek ürügye alatt elvettetek!

Kétezer évig kinevettétek az angyalszózatot, kétezer évig csak a magatok szeretetét és békességét kerestétek, mi elvéreztünk Nyugat kapujában a Keresztért! Ti meggazdagodtatok Mammonimádó nagy szerelmetekben, minket véresre és rongyosra téptek fajtánk és hitünk ellenségei!

Minket köt és kötelez a karácsonyi angyalszózat; nem nézünk és nem istenítünk faji adottságokat, mi csak hitbeli erkölcsöt és faji erkölcsöt keresünk máshitű és másfajú embertársainkban. Boldogok lennénk, ha azok, akik éppen a nemzetközi nagy szeretetet harsonázzák a liberális sajtó hasábjairól és bennünket akarnak szeretetre tanítani, egyszer már éppen a mi szegény magyar voltunkat nem vennék ki e jelszavak alól!

Szeretet és békesség a jelszavunk! Ellenségei vagyunk az idétlen és tiszavirágéletű, pofonos kurzusoknak! Jó akarattal leszünk a jó akaratú emberekhez. De! . . . és ezt hangsulyozzuk, — nem nyugszunk addig, míg a testvérszeretet és magyar faji összetartás új életre ébresztő lángját meg nem gyújtjuk a nagy magyar télben, hogy világítson, melegítsen, hogy egymásra ismerhessünk! Addig pedig zengjük az angyali üzenetet: **Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek és békesség a földön a jóakaratú embereknek!**

A szövetkezeti eszme gyakorlati fontossága

Irta: **Erőss Kálmán**

Erőss Kálmán csitfyaszszonyfai földbirtokos megszeméyesítője a becsületes, használásra gondolkodó magyar kisgazda-típusnak, amelyet nem sajátíthat ki magának egyelőre párt sem, mert a nemzeti és faji öntudatra ébredésnek korszakában erre a rétegre, a magyar élet öntulajára épül fel egész nemzeti létünk.

„Hirdetek néktek nagy örömöt, mely minden népnek öröme lészen" — mondja az angyali szózat.

Karácsony ünnepe van, a Megváltó születésének örömünnepe. Amint nézem az embereket, figyelem az arcukat, megdöbbenve látom, hogy az 1937. évi karácsony nem alkalmazkodik az angyali szózathoz, s nem látom a szőlét magyar éjben járó árva magyaroknak igazi karácsonyi örömünnepünk?

Megpróbálom magyar testvéreimet elvezetni a magyar falu karácsonyához, az igazi magyar karácsonyhoz.

Ama nevezetes karácsony estén: „Pásztorok valának együtt".

Tudod-e magyar testvérem, miért volt az fontos a régi világban s miért fontos még ma is, hogy a pásztorok együtt legyenek?

A nyájunk különösen régen, de még ma is igen sok veszedelmes ellensége volt és van. Úgy az erdők rengetegeinek vadjai, mint rosszindulatú, kevés fáradsággal nagy hasznot kivánó emberi bőrbe bújt lenevadak rohanták meg a békés nyájast s ha a pásztorok nem voltak együtt, úgy az a nyáj elveszett. Ha azonban a pásztorok együtt voltak, akkor megtorpant a támadók rohama s szökőlve bújtak vissza rejtekeikbe.

Elértem-e magyar testvéreim a szövetkezeti eszme gyakorlati fontosságához.

Ugy-e azzal, magyar falusi testvérem, hogy te is pásztor vagy, tisztában vagy-e [illegible], hogy egy szétszórt nyáj van reád bízva, tudod-e azt, hogy ezt a szétszórt nyájat neked kell összeterelni még akkor is, ha azok a lenevadak, melyek ezt a nyájat szétszórták, a hűsodba marnak is? Tudod-e, hogy a te bűnöd az is, hogy ez a nyáj szétszóródott csak azért, mert nem voltál, mert nem voltunk együtt?

Hadd mondjak el egy kis történetet arról, hogy mit jelent együtt lenni.

Az én falumban van egy kis gazdakör, mely ötvenkét tagot számlál. A falu összlakosságához viszonyítva (cca 2000 lélek) elenyésző csekélység — de — együtt vagyunk ötvenketten.

Tagsági díj címén fizetünk 2 P öt fejenként. Ebből 1 P. vármegyei tagsági díj címén a Vasm. Gazd. Egyesületnek jut, a másik pengő gazdakörünk pénztárában marad, saját szükségleteink fedezésére. A 2 P. tagsági díj ellenében minden tag jogosult a közös beszerzés alkalmával azt és annyit rendelni, amennyire neki szüksége van. Egyszeri rendelés esetén a tagsági díj az árkülönbözetből nem csak megtérül, hanem haszon is marad raji. Azonkívül kapja a gazdanaptárt és a Gazd. Értesítőt ingyen és ami a legfontosabb, együtt vagyunk. Közös bajainkat megtárgyaljuk s igyekszünk azon segíteni.

Tagjaink között találjuk rend, rang- és valláskülönbség nélkül mindazokat, akik tisztában vannak a szövetkezés fontosságával.

Kedves magyar testvérem, már e lap hasábjain többször hangoztattam, hogy mennyire fontosak a falusi gazdakörök, de fájdalom, *a magyar falu közönye a mindenben való megalkuvás átkos* következménye folytán sűket fülekre talált.

Süket fülekkel és vak szemekkel pedig nem lehet előbbre jutni. Nem elég már az sem, ha hallok, de nem értem meg amit hallok, nem elég az sem, hogy nézek, de nem látok. Nekünk, a magyar falu népének, a termelő millióknak látni és érteni kell, hogy mi történik körülöttünk.

Nem nézhetjük ölbe tett kezekkel, hogy amig körülöttünk jóllakott, fényesen kiöltözött, nemes valutákról duzzadó pénztárcája vadidegenek pölleszkednek, addig mi a nehéz munkában meggörnyedt (termelők és nemzetfenntartók éhesen, lerongyolódva tengesük életünket annak a földnek a porában, amelyet mindennap verejtékünkkel öntözünk. Látam egy [illegible] egy közösségünk eseményt: Az egyik jónevű uradalom részére 10 pár hizlalnivaló ökröt vettek. Ott volt az uradalmi intéző is, azonban az alkut más intézte, még pedig úgy, hogy minden pár ökör után 20 P-gőt kapott az illető eladó gazdától. Hogy az uradalomtól mit kapott, nem tudom, de hogy kapott valamit, azt abból sejtem, hogy az intéző úrnak nem volt szabad látni, mikor az eladó a 20 P-t markába csusztatta.

Már most kérdezem tőled, eladó gazdatársam, megtörténhetne-e ilyen eladás, ha nem egyenként, hanem szövetkezeti alapon történik az eladás, ha falusi gazdakörök járási *Mezőgazdák Érdekszövetkezetébe* tömörülve bejelentenék eladásra szánt állatikat vagy terményeiket vagy beszerzésnél bejelentenék szükségleteiket, vajjon volna-e szükség a 20 P-s alkuszokra, ami a 2 P-s tagsági díj megtakarítása mellett a le zsebedből vándorol az idegen adómentes zsebébe, azért mondom hogy adómentes, mert ha nem úgy lopnád a 20 pengődet a zsebébe, hogy más észre ne vegye, hanem világosságra jönne, hogy 2 óra alatt 200 P-t, illetve az uradalom hasonló összegű honorárriumával talán 400 P-t kerestél s azerint lenne megadózjava, ha adóval nem is, de zálogolási és végrehajtási költségek címén tőled elvont összegek talán meg 20 P-vel kevesebbre rugnának.

Füledbe kell harsognom, magyar falusi gazda testvérem, hogy megérdemled sorsodat, mert nem tudsz összefogni saját érdekedben. Engeded, hogy hitvány uszításokkal megboniva soraidat kiszívják utolsó csepp véredet is, hogy azután gunykacaj kiséretében lökjenek korai sírodba. Megérdemled sorsodat, mert ahelyett, hogy együtt egymásért utolsó csepp magyar véred árán is harcolnál fajod és fajtád érdekeiért, gyáván, meghunyászkodva vonulsz vissza vackodba, s törődj, hogy fajtáddal együtt forgassanak ki abból a kis vagyonodból, mit őseid azért hagytak reád, hogy azt faji utódaid számára gyarapítva add tovább utódaid és nemzeted gyarapításra.

Nem volnék tárgyilagos, ha a vészharangot meg nem kondítanám azon uradalmak számára is, melyek fenti módon szerzik be szükségleteiket.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a nagy- és kisgazdák érdeke annyira összefügg, hogy azt csak egymás megértésével és egymás halhatós támogatásával tartom megoldhatónak.

Nem szabad olyan jelenségnek előfordúlni, hogy még egy nagybirtokos több évi adóhátralékkal tartozik, addig egy törpebirtokost 5—10 P-s folyóévi hátralékért végrehajtanak s mikor a végrehajtó közegek megpróbálják a nagybirtokost végrehajtani, azért legyelmi ution megbüntetik az illetőt, ugyanakkor 30—40 kisgazdát végrehajtanak!

Szerintem nem lehet közömbös a nagybirtokos sem, sőt szélesebb látókörre és magasabb összeköttetése folytán ő lehetne várhatnák a kisemberek a helyes út megmutatását az élet minden néven nevezendő nehéz küzdelmeiben. Én úgy gondolom, hogy minden magas cimnél többet ér egy falusi földbirtokos számára tudni azt, hogy az egész falu szeretete veszi körül, mintha elzárkózottságában gyülölettel tekintenek rá.

KARÁCSONYI

A legszebb karácsonyi ajándékot
a környék legnagyobb üzletében

OLCSÓ ÁRAKI

Az Uj Magyar Nemzeti Áruházból

JÓ MINÓSÉGI

leszállított árak mellett

MÁR MOST SZEREZZE BE

KÉSZSÉGGEL ÁLLUNK RENDELKEZÉSÜKRE:

LÁSZLÓ — NÉMETH — VARGA

CELLDÖMÖLK, PIAC-TÉR.

Magyar gazda-testvérem, itt az utolsó óra. Vedd kezedbe sorsod intézését, mert a hullámok menthetetlenül elnyelnek.

Lépjetek egymással szövetségre, mert másképpen nem boldogultok. Hallgassátok szavaimat ott és akkor, amikor arra szükség van.

Természetes, nem üres beszédekre és izgató szélsőséges megnyilatkozásokra van szükség, hanem alapos tényekkel alátámasztott s életbevágó kérdéseket vigyünk a nyilvánosság elé s én meg vagyok győződve, ha ezt 5 millió társunk nevében teheljük, nem talál süket fülekre.

A szövetkezeti eszme gyakorlati fontossága: Eddigi gazdasági szerveink nem állnak hivatásuk magaslatán, a gazdakamarák minden másnak nevezhetők, csak nem gazda érdekképviseletnek.

Várm. Gazdasági Egyesületünk nem tud magasztos hivatásának megfelelni, mert nincs és nem lehet meg a szükséges hatóereje.

Járási mg. bizottságunk évenként 2 ülést tart fulölépésben, azért mondom, hogy fulölépésben, mert oli soha nincs elég idő arra, hogy megtárgyalhassuk a járás mezőgazdáinak ügyes-bajos dolgait, mert megy a vonat, nincs idő a tárgyalásra.

Az egyetlen lehetőség a bajok orvoslására „lömörű"-i szövetkezeti alapon", a nagy természet rendje is úgy alakult, hogy a patak a folyóba, folyó a folyamba, folyam a tengerbe ömlik.

Itt pedig alulról falusi gazdakör, a gazdakörökből alakuljon járási mg. szövetkezete, ebből Várm. Gazdasági Egyesületi s ez a folyam az Országos Magyar Mezőgazdát Szövetségének tengerébe. S mikor ezen természet-alkotás folyamat völgyeiben kizöldül a fű, megindul az élet, akkor érkezünk el a magyar karácsonyhoz, akkor teljesül be az angyali szózat „mely e népnek öröme lészen".

Ha a magyar falu népe lélekzethez jut s elfúnik a nyomor a magyar falusi házakból, akkor egy csapásra megszűnik az egész nemzet nyomora és elesettsége. Akkor nem lesz szükség minimális árra és napszámbérekre, nem kell nyomorenyhítő akció, nem lesz szükség a sóhyos állampénzekkel támogatott iparosításra, mert önmagától indul meg az a géperet, mely hívatva van a sötét magyar éjszakára fényt deríteni.

„Jobb később mint soha". Siess magyar falusi testvérem, talán még nincs túl későn. Azt mondta a legnagyobb magyar: „Jobb a kor szellemét irányítani, mint állás lehetni". Irányítsd korod szellemét, mert félő, hogy ha hajtatol általa, nem birod az iramot és elhagyod téged. Azt kérdezhetnéd, magyar gazdatestvérem: „Igen ám, de hogyan irányítsam korom szellemét". Megmondom azt is.

Azokból a pénzekből, amelyeket alkusz pénz címén kilizelsz vásárokon, alakíts faludban gazdakört és válts a Járási Mezőgazdák Szövetkezetének részvényeket. Ha a celldömölki járás gazdatársadalmából 1000, mond egyezer gazda 10 P-s részvénnyel Szövetkezetbe tömörül, az már egy 10 000 P-s alaptőkével rendelkező s ezer tagot számláló hatalmas érdekképviseleti szerv lesz. És mikor gazdatársaink látják az elért sikereket, tömegével fognak jelentkezni a belépésre s így az alaptőke is rohamosan emelkedik.

Tárgyalásaim során gazdasági szakembereink azon aggályaikat fejezték ki, hogy megtelelő tőke nélkül nagyon nehéz a Szövetkezet működése.

Én ezt tagadom, mert pl. gabona eladásoknál mi a helyzet. Eladás alkalmával a legtöbb esetben kap az eladó némi előleget, a többit pedig csak szállításkor fizetik a kereskedők. Mér most a szövetkezeti alapon adunk el, nincs másra szükségünk, mint a Kölkereskedelmi Hivatal azon jóindulatú — nem anyagi — hanem erkölcsi támogatására, hogy részünkre a kivitelt engedélyt megadja s mi, — a Szövetkezet — szállítólevél ellenében megkapjuk gabonánk vagy marhánk árát.

Fenti hivatal is jót járna, mert ahol egy egész járás gazdatársadalma vállalja a szerződésben kikötött minőség és mennyiségért az erkölcsi és anyagi felelősséget, ott nem kell tartani attól, hogy a határállomáson „anstand" vagy egyéb kellemetlenség érje a szállítmányt.

De egyébként is, ha semmi más áldozatot nem hozunk is a Szövetkezet érdekében, csak az általunk eladott állatok után fizetendő alkusz-pénzekel fektetjük szövetkezeti részvényekbe, ez pár év alatt oly hatalmas összegre rug, hogy a pénzkérdés nem lehet probléma Szövetkezetünk életében.

„Falusi gazdakör, Járási mezőgazdák szövetkezete, Várm. Gazdasági Egyesület, Országos Magyar Mezőgazdák szövetkezete".

Ez a te karácsonyod, ez az én karácsonyom, ez a megtiport magyar nemze karácsonya „mely e népnek öröme lészen"

A kormányzó szózata

A magyar közéletnek páratlanul nagy és hatásában szinte példátlan eseménye a Kormányzó Úr vasárnapi szolnoki beszéde. A magyar államfő a nemzethez fordult és mindenyájan éreztük szózatának rendkívüli jelentőségét és súlyát. Az a határozott, férfiasan tiszta állásfoglalás, amely a beszédből félre nem érthetően kiárad, minden-féle suttogásnak egyszersmindenkorra véget vetett. Ez a beszéd olyan volt, amelynek minden szavát köbe kellene vésni, hogy megállapításai soha feledésbe ne menjenek. Hatása a magyar társadalomra rendkívüli volt. Az államfők ritkán szoktak politikai beszédeket tartani, magában már az a tény is páratlanul jelentős, hogy Horthy Miklós kormányzó politikai kijelentéseket küldött nemzete számára. Továbbiakban az ország kormányzójának az a megállapítása, hogy Magyarország gazdaságilag és pénzügyileg határozott fejlődést mutat és ezzel korábbi helyzete emelkedésünk a kulturális és a szociális gondoskodás terén, általános örömet és megnyugvást keltett. Rendkívüli fontossága van annak a megállapításnak, amelyet a magyar fajnak a gazdasági téren történő feladatairól mondott a kormányzó: A régi időkben, mondta, fajnak politizált, harcolt és vérzett, vagyont gyarapító, a jólétet fokozó kereskedelemmel és üzlettel azonban nem foglalkozott. Ennek meg kell változnia.

Erre neveljük, erre irányítsuk a fiatalságot. Ne akarjuk azokat a fiúkat, akik arra nem valók, mindenáron az egyetemeken átolyan pályára kényszeríteni, amelyeken hivatottság, rátermettség híján egész életükön át csak tengődni, a köznek pedig csak ártani fognak, holott hajlamaiknak megfelelő más pályán hasznosak alkotóinknak.

Az utóbbi időben eldurvult politikai harcra utalt a kormányzó, amikor kitért arra a folytonosan megismétlődő vádra, hogy ebben az országban egyesek diktatúrára törekednek. A rémlátások és zavart kedélyek örökös témája volt ez az állítólagos diktatúra veszedelem. Magyarország kormányzója most kimondotta azt a szót, amelyet a sullogásokat féire nem érhető erélyesen nemtiotta el. Alkotmányos államban a törvényes kormányzat feladata, hogy a törvény és a törvényes szabályok által pontosan megállapított személyiségek parancsára és vezényelte mellett egy ilyen kísérletet meggátoljon. De ki akarna ma itt diktátor lenni? Nem hiszem, hogy bárki is kételkedhetnék a törvényes hatalom feltétel nélküli megbízhatóságában és kellő erélyében."

Ez a kormányzói kijelentés a politikai manőverezésnek véget vet és igazolja a felelős magyar kormányférfiakat azokat a kijelentéseit, amelyekben számtalanszor megcáfolták a diktatórikus törekvések dilá-

CELLDÖMÖLKI HITELSZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
Gazdák Biztosító Szövetkezetének képviselete.
Celldömölk, Városháza épületben.

1938. évi január hó 1-én megindúló HETIBETÉT-CSOPORTOT alakít, amelyben bárki résztvehet. Ezáltal mindenkinek lehetőséget nyújt arra, hogy a befizetett apró betétek igen kedvező kamatozása mellett három év alatt szép tőkét gyűjtsön össze magának. A hetibetét-szabálgzatról és a részletekről készséggel nyújt felvilágositást a szövetkezet. — Előnyös feltételek mellett folyósít váltó-, folyószámla- és kötelezvénykölcsönöket bélyegmentes bekebelezéssel vagy kezességgel. — Takarék és folyószámla-betéteket minden összegben elfogad és igen gyümölcsöztetően kamatoztat. — A biztosítás minden ágával foglalkozik és előnyös díjtételek mellett tesz ajánlatot.

Aki hitelszövetkezeti üzletrészt jegyez és fizet be, az elősegíti magának és kölcsönt igénylő társainak gazdasági boldogulását!

reli. A kormányzó azt is kijelentette szolnoki szózatában, hogy a királykérdés feszegetése sajnálatos. Hangsúlyozta azt, hogy a maga részéről kötelességének tartja a történelmünk küzdelmes évszázadaiban a nemzet életével összeforrt királyság ősi intézményének megőrzését. Minden hatalom a szentkoronáé, minden jog belőle fakad. Azonban a királykérdés terén a függő kérdések rendezésének időszerűségét az arra illetékes alkotmányos tényezők vannak hivatva megállapítani, olyan időpontban, amidőn a nemzet a maga akaratát arra hivatott szervei útján kinyilatkoztatni helyesnek tartja. Az egész magyar nemzet határtalan lelkesedéssel és örömmel fogadta a történelmi fontosságú kijelentéseket. Olyan megnyugvást keltett, elosztatott minden mesterségesen szított aggódást és nyugtalanságot. A szolnoki emelvényről egy bölcs kormányzású, keménykarú államfő mondott történelmi jelentőségű szózatot nemzetéhez, amely azt hódolattal és hálával köszöni meg néki.

A celldömölki Ev. Ifjúsági Egyesület január 8-án tartja nagyszabású

magyar báljá t

a Griffben.

HIREK

— **Róm. kath. istentiszteleti rend karácsony hetében.** Folyó hó 24-én éjfélkor Dr. Horváth Károly esperes-plébános mondja az ünnepélyes éjféli misét papi segédlettel. A szentmise alatt az egyházi vegyeskar belétszámokat énekel. December [illegible] 10-én-kor Dr. Horváth Károly esperes-plébános mond szentbeszédet, utána Jándi Bernardin ünnepi nagymisét pontifikál, amelyen a vegyeskar énekel. December 26-án, karácsony másnapján délelőtt 10 órakor Sághegyi Medárd hitoktató tart szentbeszédet, míg szentmisét Dr. Horváth Károly mond. December 31-én, Szilveszter napján este 6 órakor a püspöki karnak a szentév bezúzonlét jelentő körlevelének felolvasása, majd ünnepélyes hálaadó istentiszteleti lesz.

— **Névmagyarosítás.** Sinkovich Ferenc kir. gazdasági felügyelő családi nevét a belügyminiszter engedélyével Simonfalvyra változtatta.

— **Karácsonyi színdarab.** Az állami elemi iskola tanulói karácsony másnapján délután 3 órakor színdarabot rendeznek az Ev. Elemi Iskolában, amelyre mindenkit szeretettel meghív a rendezőség. Belépődíj 50 fillér.

TURUL BÁL

1938 január 15-én a Griff-ben!

— **Szilveszter est.** A Celldömölki Önk. Tűzoltó Egyesület december 31-én este fél 9 órakor a Griff szállóban szilveszteri táncmulatságot rendez.

— **Színdarab Magyargencsen.** A magyargencsi Önkéntes Tűzoltó Egyesület december 25-én karácsony első napján este 7 órai kezdettel az evangélikus iskolában előadja a „Bor" című falusi történetet. Utána táncmulatság lesz a Lada-féle vendéglőben.

— **A kemenesmagasi Önképzőkör** december 31-én este 7 órai kezdettel szentmártoni Radó Lajos orsz. gyül. képviselő és kollai Vidos Dániel kormánytanácsos védnöksége alatt szilveszteri táncmulatságot rendez saját könyvtára javára a népház nagytermében.

A vasutasok bálja ősi szokás szerint február 2-án a Griffben

— **Gazdabál.** Az Osiflyasszonyfai Gazdakör 1938. január 2-án hagyományos „Gazda-bált" rendez Németh Vendel vendéglős összes helyiségeiben, melyre mindenkit szeretettel vár a Rendezőség.

— **Az evangélikus iskola Miszlói Gyermekszövetsége** 1937 december 23-án, csütörtökön délután 6 órai kezdettel az Ev. Ifjúsági Egyesület nagytermében karácsonyfa-ünnepélyt rendezett, az iskolásgyermekek verseket, színdarabot adtak elő, karácsonyi jeleneteket mutattak be igen nagy hatással és kedves karácsonyi énekekel énekeltek. Az előadáson nagyszámú hallgatóság vett részt, akik teljes tetszéssel és karácsonyi hangulatban hagyták el az előadást.

— **Levente bucsúztató.** A kemenesmagasi levente egyesület kilépő tagjait a mult vasárnap délelőtt fél 12 órakor bucsúztatta el a Népház nagytermében. A szép hazaszeretetre buzdító bucsúzlatót Szabó István ev. lelkész egy. elnök mondotta, majd dr. Somogyi Ernő s. jegyző a testn. biz., község, stb. nevében vett bucsút az idejüket kiszolgált leventéktől. Végül Gerencsér Sándor főoktató szép, lelkes szavak kíséretében kioszlotta az emléklapokat a leventéknek. Ugyancsak ünnepség keretében lett átadva Gulyás Sándor levente oktatónak 10 éves oktatósága alkalmával a Testn. felügyelőség által adott elismerő oklevél is.

— **Felhívás az iparosokhoz.** Az ipartestület elnöksége ezúton is felkéri az ipartestület t. tagjait, hogy karácsony ünnepén fél 10 órakor az ipartestület székházában megjelenni szíveskedjenek, ahonnan testületileg, zászló alatt vonulnak fel az ünnepi nagymisére.

Kiadó lakás a gróf Széchenyi-u. 8. szám alatti üzlethelyiség és lakás (Egevárt-féle étterem) 1938. február 1-ére. Bővebbet a dohánynagyárudában Almásy Jánosnál.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, akik már évek óta élvezik Dr. Móricz Dénes ügyvéd úr szives karácsonyi adományait, ezúton szeretnék leróni hálájukat és Isten áldását kérik az adományozóra.

— **Hol szabad jeget vágni?** Felhívja a községi elöljáróság az összes hentes, mészáros, vendéglős, élelmiszerekkel, valamint édes tej forgalombahozatalával, gyűjtésével és tej átvevésével foglalkozókat, hogy az 1938. évi jégszükségletüket csakis a következő helyeken biztosíthatják: 1. gr. Szőgyény M. Perencné tulajdonát képező s a Cinca-pusztán lévő tóban, 2. a nagyközség tulajdonát képező a Varju Gyula által bérelt jéggyárban, 3. a Marcal folyón. Más helyen jeget beszerezni és felhasználni büntetés terhe mellett tilos. A jég beraktározására szolgáló helyiségek előzetesen gondosan megtisztitandók és a továbbiakban is állandóan tisztán tartandók. Jeget csak tisztán tartott járóművön szabad szállítani és a jég kezelését oly egyén, ki undort keltő betegségben, kiütésekben, gennyes sebekben, fertőző betegségben szenved, nem végezheti.

MIELŐTT SZERETETTEINEK SZÁNT

karácsonyi és újévi ajándékot megvenné, tekintse meg a

HANGYA SZÖVETKEZET

dúsan felszerelt ZOMÁNCEDÉNY raktárát, ahol az ajándéknak legalkalmasabb és leghasznosabb cikkeket, a most érkezett vagon áruból, vagon szállítmánynak megfelelő áron megtalálhatja. Uggyanitt beszerezheti az ünnepekre

fűszer, csemege, cukorka és italáru szükségletét is.

SZÖVETKEZETI ÁRU

És hogy kellemes, meleg ünnepe legyen, mindenfajta kályha és hozzávaló brennbergi szén és vágott tüzifa is rendelkezésére áll.

— **Karácsonyfa-ünnepélyek.** Mint minden évben, ezidén is kivették részüket Celldömölk társadalmi egyesületei és intézményei a szegénysorsúak karácsonyi segélyezéséből. Egymást érték a héten a karácsonyfa-ünnepélyek. A sort az 56-os Lehel-szerkészcsapat indította meg szombaton délután megtartott ünnepélyével. — Vasárnap délután a Levente Egyesület tartott karácsonyfa-ünnepélyt, melynek keretében a szegénysorsú leventéket cipővel ajándékozta meg az Egyesület. — Ugyanaznap délután az Evangélikus Nőegylet az ev. ifj. otthonban megrendezett ünnepélyén Bácsi Sándor lelkész beszéde után mintegy 30 felnőttet és 40 gyermeket részesítettek ruha-, élelmiszer- és tüzelő-segélyben. — Héfőn délután a kórházban volt hangulatos és kedves karácsonyfa-ünnepély, amelyen az Annuncista-növérek és a kis betegek működtek közre. Szeretetcsomagot kapott a kórház minden betege, valamint az arra rászorulók cipő- és ruhasegélyt is kaptak. — A „Celldömölk és Vidéke" református főtagyházközség kedden rendezte a második karácsonyfa-ünnepélyét. — A Stefánia anya- és csecsemővédő intézet kedden délután a községháza nagytermében tartotti ünnepélyén 30 család részesült tüzelő- és élelmiszer segélyben. — Az Obláta-egylet és a Mária-kongregáció közös ünnepélyén betek áldozatos munkájával mintegy 100 [illegible] 50 gyermeket részesítettek ruha-, cipő- és élelmiszer-segélyben. — A frontharcos főcsoport 30 bajtárs családját juttatta élelmiszerhez és tűzifához. — Pénteken délután a Vasutas Körben a vasutasság rendez nagyszabású karácsonyfa-ünnepélyt, melynek keretében 30 vasutas-özvegy és árva kap ruha- és cipőutalványt.

Frontharcos jelmezbálfebruár hó első szombatján, 6-án lesz a Grill-szálló termeiben.

— **Hazajöttek a németországi idénymunkások.** A Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások utolsó csoportja is hazaérkezett az elmult héten. Emlékezetes, hogy annak idején a liberális sajtó mennyire félelte ezeket a munkásokat, akiknek tömegét egy szót sem tud németül, a „pángermán", „náci" izgatástól. Most, hogy hazajöttek, minden elfogulatlan szemlélő megállapíthatja, hogy bár valamennyien dicsérik a németországi rendezett szociális viszonyokat, de politikával egyikük sem törődik. Meg vannak elégedve mindnyájan munkájuk eredményével, feltuházkodtak, némelyik kerékpárt is hozott magával és kivétel nélkül megtakarítottak néhányszáz pengőt. Mint mondják, most már kitelnek könnyen, tavasszal pedig újra kimehetnek Németországba. A hazatérők könnyes, boldog arca volt a legfényesebb cáfolata annak, hogy ezek a becsületes magyar munkások „pángermán-náci" szellemet hoztak volna magukkal.

A CVSE Szilveszteresti december 31-én a vasuti étterem összes termeiben.

— **Karácsonyi műsoros est.** A kemenesmagasi ev. elemi iskola V—VI. osztályos tanulói Borcsa Kálmán tanító vezetésével karácsony másnapján este négy egyfelvonásos karácsonyi szjanjátékot adnak elő a Nephász-nagytermében.

Február 12-én tartja farsangi bálját a Római Katholikus Legényegylet.

— **A megyeszámonyi segédjegyzői** állásra több [illegible] két jegyző adta be pályázatát. Az egyik Mogyoródy Sándor az eddigi segédjegyzőhelyettes, a másik Varga József pápoci segédjegyző.

— **Sport-bál.** A Celldömölki Vasutas Sport Egyesület f. hó 31-én este 9 órai kezdettel rendezi nagyszabású szilveszteresti bálját. A meghívók már szétküldettek. A zenét a szokott cigányzenén kívül még egy hét tagból álló szombathelyi amatőr jazzzenekar is szolgálni fogja, s ezzel az est zeneileg is minden tekintetben biztosítva lesz. A vigalmi bizottság mindent elkövet, hogy az est mindenki számára felejthetetlen legyen, melyre szeretettel várja a meghívottakat. Élmuradhatatlan lesz az újévi malac kiborsolása és más kellemes meglepetések. Az asztalok foglalását f. hó 31-én déli 12 óráig kéri a bizottság a máv. kezelő irodában bejelenteni.

— **Iparigazolványt kaptak:** Finta Ferenc celldömölki lakos bérmentő fuvarozásra, Németh Ferenc rábakecskédi lakos terménykereskedésre és Németh Borbála celldömölki lakos vegyeskereskedésre.

MEGNYILT

Horváth Béla

könyv, papir, írószer és bazáráru

kereskedése

Celldömölkön

a polg. fiúiskola mellett

MAGYAR ÜVEGES CELLDÖMÖLKÖN!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy
gróf Tisza István utca 21 sz. alatt

üveges üzletet

nyitottam; ezzel megnyílt Celldömölkön az első keresztény üveges üzlet. Vállalok: mindenféle üveges szakmába vágó munkát, továbbá képkereteket a legszebb kivitelben és a lehető legolcsóbb áron. Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását. Hazafias tisztelettel:

PAPP BÉLA

ÜVEGES ÉS KÉPKERETEZÓ MESTER.

— Gyermekotthonban, amely gyógypedagógus házaspár vezetése alatt áll, fogyatékos gyermekek (vak, siketnéma, értelmi fogyatékos, erkölcsifogyatékos, nehezen-nevelhető, ideges, beszédhibás és nyomorék) julianyosan elhelyezést nyerhetnek. A gyermekek teljes ellátásban (tiszta ülkezés), szakorvosi felügyeletben és szakszerű gyógypedagógiai irányításban, ill. nevelésben részesülnek. Érdeklődőknek készséggel szolgálok bővebb felvilágosítással. Pocskay László gyógypedagógiai tanár, Debrecen, Bartha Boldizsár utca 6.

KÖSZÖRÜLNI

való dolgait bizalommal vigye vagy küldje

BAKAI

műköszörűiüzébe

PÁPA, Győri-ut 10. sz.

Vidéki megrendelések soron kívül készülnek!

BAKAI NAGY ZOLTÁN

köszörűs, műkö

— Szilvesztori záróra. A m. kir. Belügyminiszter úr 1937. évi december hó 31. napján mindennemű nyilvános étkező czélokra szolgáló helyiség nyitvatartását, továbbá az említett helyeken szokásos szórakoztató szerelést reggel 6 óráig engedélyezte.

Szellemi harcot a bolsevizmus ellen

Minden ehhez szükséges fegyvert megtalál:

Lőcsey Ferenc

Antibolsevista Könyvesboltjában

Budapest, IV., Városház-utca 10. (Piliax-kör) — Címre ügyelni!

Fajvédelmi könyvet, folyóiratot, lapot olcsó összegekért forrdan.

A Calld. Hirlap budapesti elárusítója.

Mi lesz a vasárnapi munkaszünettel?

Ez a probléma foglalkoztatja a celldömölki kereskedő- és iparos társadalmat. Egész Vasvármegyében csak Celldömölk dicsekedhetik egyedül a nyitvatartók közöli. Egy kis jóakarattal és vallási érzéssel ezt el lehet tüntetni.

Ugyanis a mozgalom már nyáron megindult Kardos Benő OSB tanár vezetésével, ki fáradtságot nem ismerve végigházalta az összes kereskedőket és iparosokat aláirásokat gyüjtve a vasárnapi munkaszünet érdekében. Mikor ez megvolt, őt áthelyezték és ujra maradt minden a régiben.

Most pár hete a vármegyei kisgyűlésen Huszár Mihály spáripléhános pendítette meg a hurt a vasárnapi munkaszünet érdekében. Ennek ellenére Celldömölkön még minden csendes.

A Kereskedők Egyesületében vannak egynéhányan, akik a nemes mozgalmat rossz szemmel nézik. Pedig jól esne, a vasárnapi pihenő napi 13—14 órai robot után az iparosok 8 órájával szemben. Egyrészt vasárnap után a vásárló közönség is megszokja és nem fogja zaklatni a kereskedőt (különösen ahol ott van lakás). A vasárnap szabaddá vált fiuk és alkalmazott nagyobb ambicióval gyakorolhatja vallási kötelességét; jelen esetben 11 óra után csak a végére ér oda.

Van olyan cég is ahol 9 órakor lesáva 12 óráig belül dolgozik a személyzet vasárnap délelőtt.

Ilyen helyekre fokozottabb hatósági eljárást kérünk.

Legnagyobb tiszteletlel kérjük a hatóságok és az egyházközségek vezetői nemes támogatását, hogy Celldömölkön is rövidesen teljes vasárnapi munkaszünet legyen.

Kereskedősegédek.

BIZALOMMAL vásároljon szőrmeárukat

Szilassy György

szűcs-mesternél Szentháromság-tér Telefonhivó 47.

Lapzárta szerdán este 5 órakor.

Szegénygügy

A szegénygügyi bizottság elnöksége ezuton is értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy 1937 évben az önkéntes adakozás utján befolyt összegből 42 szegényt részesitett rendszeresen havi pénzsegélyben és pedig havonként 220—250 P összegben. Nagyközségünk elöljárósága pedig képviselőtestületi határozat alapján 17 szegényt havi 168 P összegben. Ezen kivül a szegénygügyi bizottság a karácsonyi szegénygügyi akció keretében 560 P t bocsátott az egyes nőegyesületek, továbbá a Sziváns csecsemő gondozó, a Tüdőgondozó és a kórház rendelkezésére oly célból, hogy ezen összegeket a rászoruló szegények közt ruha, cipő, liszt, zsir, tüzelőanyag alakjában természetben, arányosan osszák szét. Ezek a külön természetbeni segélyek az ünnepélyeken a karácsonyfa alatt osztattak ki.

Célunk volt a szegénygondozást kiterjeszteni annyira, hogy a mindnyájunk előtt visszatérő kelő kiadásai megszüntessünk. Sajnos e célkitüzésünket valóra váltani csak részben sikerült, mert polgártársaink egy része vagyoni helyzetének nem megfelelő mérvben vett részt a segélyezésben, egy része pedig különféle indokolatlan ürügyek alatt évközben megvonta a segélyezést és nagy része pedig teljesen elzárkózott az adakozás elől.

Változatlan és komoly célunk a jövőben is, hogy szegényeinket megfelelő mérvben segitsük, amiért is ujból kérelemmel fordulunk a nagyérdemű közönséghez, hogy az Uj évben szivesebben, áldozatosabb szivvel fogadják gyüjtőinket és adományaikkal kivétel nélkül mindnyájan vegyenek részt a szegénygügyi támogatásban.

A szegénygügyi bizottság elnöke.

Turul bál

1938 január 15-én a Griff-beni

RAIDL

divatcsarnok

olcsó

Karácsonyi vására

Pápa, Kossuth Lajos utca.

Női ernyő	2·80 P
Divat pullover	3·50 „
Divat sál, sarkos	1·20 „
Hajtható, valódi bőr	2·20 „
Téli harisnya	—·85 „
Szőrmés sapka	—·98 „
Női kötött kabát	4·80 „
Selyem sál	1·40 2·98 „
Pamut sál	—·60 „
Sport ing I-a	3·80 „
Nyakkendő	—·86 1·40 „
Téli zokni	—·78 „
Bőrkesztyű, hölelt	4,80 „
Divat-kalap	5·— „

Harisnyák, munkásruházatok, bőrcuccok, divat és rövidáruk a legnagyobb választékban.

Szakszerű gombbehuzás géppel

Vidékiek kedvenc bevásárlási helye.

E szakmában egyedüli keresztény

Hátlón reggel csak

VIRRADAT-ot

vegyen!

Egyedüli jobboldali lap: — Ára 10 fillér.

Legfőbb főpapnak: a Turul Szövetség
Hungarista Bizottsági Budapesti Törzse.
Felelős kiadó: Takáts Károly.
Főszerkesztő: Virág Endre.

TURUL-NYOMDA NYOMÁSA, CELLDÖMÖLK.